

THE EUROPEAN DISCOVERY OF CHINA POMPEU FABRA UNIVERSITY BARCELONA

MATTEO RICCI I LA MISSIÓ JESUÏTA LA PROGRESSIÓ DE MATTEO RICCI A LA XINA

Però la missió xinesa ja havia començat. Valignano, que no confiava en els jesuïtes portuguesos que hi **havia a Macau, havia convocat a l'italià Michele Ruggiere** a anar a Macau i a estudiar xinès durant el viatge: no el dialecte cantonès, sinó el mandarí usat pels oficials. Va ser ben útil per a Ruggieri: la seva habilitat de parlar amb ells en la seva llengua, i la seva afirmació que volia ser el vassall del rei de la Xina van fer-lo **mereixedor de l'entrada al país** i va aconseguir allotjament a Zhaoqing, un gran poble del sud, on Matteo Ricci **s'hi va unir un any després, l'any 1583. La casa era, de fet, al pati d'un temple, i aquesta proximitat va portar** els mandarins que anaven al temple per motius cerimonials a visitar els estranys forasters i a veure els rars objectes que tenien, com el mapamundi, els rellotges o els prismes de cristall.

Matteo Ricci era un acadèmic destacat, un missioner fervent i un expert social infatigable. Va entrar a la Xina amb la creença que si persuadia els xinesos de la superioritat de la cultura europea, podria convèncer-los fàcilment també de la superioritat del cristianisme. Això implicava cultivar les connexions amb les elits xineses, on podia trobar homes amb coneixement suficient per debatre. I per endinsar-se **als cercles, Ricci havia d'adoptar els seus costums**: és a dir, havia de parlar, vestir i menjar com ells.

La llengua era essencial, ja que els erudits feien servir un registre de parla ben diferent de la gent comuna. Per això, **Valignano havia insistit en la necessitat d'aprendre mandarí i no els dialectes locals.**

La manera de vestir-se era una altra qüestió. Els jesuïtes no portaven hàbits distintius i el seu primer impuls va ser vestir-se com els sacerdots xinesos. Es van afaitar cap i barba i van vestir-se amb les robes dels monjos budistes. No seria fins una dècada després que Ricci comprendria que la roba budista no donava prestigi. Durant la dècada de 1590, els jesuïtes van desfer-se dels seus hàbits budistes i van adoptar les robes dels erudits que es farien seves: túniques fosques, mànigues onejants, caps coberts i barbes llargues, que els donaven la respectabilitat que desitjaven.

Pel que fa al menjar, Ricci va descobrir que qualsevol qüestió a la Xina, fins i tot la religió, era tema de debat a taula, i això el va portar a una interminable successió de festes d'**àpats**, a vegades dues o tres en un dia. Sovint es queixa del continu menjar i beure, juntament amb els debats interminables, que resultaven tan esgotadors i llargs que no li quedava temps per resar.

Aquestes adaptacions als costums locals van permetre a Ricci iniciar amistats amb oficials destacats del regne, i uns quants es van convertir. El més important era Xu Guangqi, un erudit destacat, un amic lleial i un oficial molt influent.

Però això no va solucionar el problema. En primer lloc, la Xina no era el Japó, i no hi havia baptismes massius conseqüents amb **la conversió al cristianisme d'un erudit prominent**. De fet, per a consternació dels seus superiors, el nombre de conversos era alarment reduït. Fins a la dècada de **1590**, **només podien comptar amb quinze a l'any, i la major part vells i malalts**. **L'any 1601, a Beijing**, amb disset sacerdots jesuïtes a la Xina, els conversos van pujar a cent **cinquanta a l'any**. **Era una collita escassa i així continuarà fins a mitjan segle XVII**. A Ricci, li recordaven sovint que no havia anat per fer-hi amics, sinó per convertir la gent.

En segon lloc, els oficials xinesos eren rellevats constantment i tot el treball de xarxa havia de començar de nou amb els nouvinguts. Els jesuïtes també es van traslladar, des de Zhaoqing, al sud, a Nanchang, al centre, i aleshores a Nanjing, al llarg del riu; però Ricci es va convèncer que per **garantir la seva missió havia d'arribar fins al poder suprem, és a dir, a la cort i a l'emperador**. Ricci va trigar quasi vint anys a arribar al nord, a Beijing, on va aconseguir instal·lar-hi una **missió jesuïta**. **Va morir i va ser enterrat l'any 1610, com un home de gran prestigi i mereixedor d'un epitafi de l'emperador mateix, com era habitual amb els ambaixadors estrangers**. La seva tomba encara s'erigeix en un petit cementiri remot a Beijing.